

PADDENSTOELEN IN ROOMAKKER (4)

Voor de vierde aflevering van deze reeks, bekijken we de russula's.

De wetenschappelijke naam is **Russula**.

IN ROOMAKKER TREFFEN WE IEDER JAAR VERSCHILLENDE SOORTEN RUSSULA'S AAN.

- Kruiwilgrussula
- Verblekende russula
- Wilgenrussula
- Bonte berkenrussula
- Zwartpurperen russula
- Vorkplaatrussula

In 6 afleveringen overloopt Vera Declercq paddenstoelen die te vinden zijn in het Provinciaal domein De Roomakker te Tielrode.
Zie ook www.abllo.be/klik

HOE KAN JE EEN RUSSULA HERKENNEN?

Zag je op Roomakker al eens een felrode paddenstoel die duidelijk anders was dan de vliegenzwam, bijvoorbeeld door het ontbreken van een ring aan de steel?

Dan is de kans groot dat je de Kruiwilg russula waarnam, die in dit domein op veel plaatsen voorkomt.

Russula's zijn als geslacht gemakkelijk te herkennen. Ze hebben grote vruchtlichamen, en vaak prachtig gekleurde hoeden. Omdat ze zo opvallend

De smaak van een russula (of van een andere paddenstoel) testen doe je zo: je neemt een klein hapje, knabbelt dit vooraan in de mond en proeft het op de tong. Proef je zo goed als niets, dan is de smaak mild. En als de smaak scherp is... wees gerust, je zult niet twifelen! Spuw vervolgens het hapje uit !!!



foto's KRUIPWILGRUSSULA ↓ ↑





en mooi gekleurd zijn, worden het wel eens de 'bloemen onder de paddenstoelen' genoemd. Het zijn symbionten die verwant zijn met de melkzwammen. Ze hebben eveneens een brokkelige i.p.v. vezelige structuur: de plaatjes en het vlees 'brokkelen' en hun steel breekt door 'als een krijtje'. Geen enkele russula is écht giftig. Sommige zijn smakelijk, andere oneetbaar.

Zo gemakkelijk de russula's als geslacht te herkennen zijn, zo moeilijk is het om de verschillende soorten (meer dan 700) op naam te brengen. De verschillende soorten kunnen namelijk erg op elkaar lijken en eenzelfde soort kan er nogal eens verschillend uitzien. Zo is de hoedkleur van sommige soorten erg variabel. Bovendien kan eenzelfde paddenstoel er na enkele dagen totaal anders uitzien. Je hebt een sporee nodig om de precieze kleur van het sporenpoeier te bepalen aan de hand van een kleurenkaart, je moet de smaak proeven (scherp of mild), je moet determinatietabellen volgen, chemische reacties uitvoeren en met een microscoop hoedhuid en sporen bekijken.

Er zijn mycologen die zich uitsluitend met russula's bezighouden.

KRUIPWILGRUSSULA (RUSSULA PERSICINA)

Groeit bij eik en populier op een kalkachtige bodem. De matte rode hoed heeft een diameter van 4 tot 10 cm. De plaatjes staan vrij wijd uiteen en zijn wit tot crème als de paddenstoel jong is, later meer gelig. De witte steel heeft soms roze vlekken. Aan de voet verkleurt hij oker bij kneuzing. De paddenstoel geurt licht fruitig en de smaak is scherp. (opgelet: niet inslikken!) Het sporenpoeier is geel-okker. Van deze soort komen ook blekere tot zelfs witte exemplaren voor.

VERBLEKENDE RUSSULA (RUSSULA EXALBICANS)

Deze russula groeit vaak massaal langs weerszijden van het paadje tussen de zuidelijkste en de middelste put. Onder berken op kalkhoudende grond is immers de favoriete standplaats. De hoed heeft een diameter van 4 tot 9 cm en is rozerood, zalmkleurig, of gelig met roze rand. Deze paddenstoelen verbleken snel tot bijna volledig groenig-wit, meestal met nog een zweem van roze aan de rand. De smaak is matig scherp. De witte steel wordt grijs bij ouder worden.



foto's VERBLEKENDE RUSSULA ↓ ↑





WILGENRUSSULA ↑



BONTE BERKENRUSSULA ↓



ZWARTPURPEREN RUSSULA ↑



VORKPLAATRUSSULA ↑ en =>

WILGENRUSSULA (RUSSULA SUBRUBENS)

Deze russula ruikt naar vis of schaaldieren of gerookte zalm, zeker als hij al wat ouder wordt. Hij heeft een gladde, glimmende koperrode hoed met een diameter van 4 tot 9 cm.

De plaatjes staan matig wijd uiteen, zijn aanvankelijk wit en later licht oker en bij kneuzing verkleuren ze bruin. De sporen zijn okerkleurig. De steel is wit, soms met rozige vlekken en bij kneuzing is er eveneens een bruine verkleuring.

Groeit bij wilg.

BONTE BERKENRUSSULA (RUSSULA VERSICOLOR)

Deze kleine, broze soort is heel variabel van kleur. Alle roodtinten en lilatinten kunnen voorkomen. Vaak heeft de hoed een beetje groen in het centrum. De plaatjes en het sporenpoeder zijn gelig-oker. De steel geeft een bruingele verkleuring en de smaak is overwegend zacht. Uiteraard groeit deze russula onder berk. Maar ook soms onder populier en els. Het is een soort die vaak met andere soorten verward wordt.

ZWARTPURPEREN RUSSULA (RUSSULA UNDULATA)

Dit is een stevige paddenstoel. De hoed heeft een diameter van 5 tot 12 cm, is blinkend donkerpaars tot zwartpurper met typische witte vlekken en een heel donker, tot zelfs zwart centrum. De plaatjes zijn wit tot crème en de steel is wit tot grijsig. De smaak is zacht tot iets scherp en de geur is fruitig. Deze russula groeit onder eik.

VORKPLAATRUSSULA (RUSSULA HETEROPHYLLA)

De verschillende tinten groen (geelgroen, blauwgroen, maar ook olijf, tot oker en bruin) zijn opvallend voor deze russula. Het meest typische kenmerk zijn echter de vrij vettige gevorkte plaatjes en de verbindingen tussen sommige plaatjes. De smaak is mild. Het sporenpoeder is wit. Deze soort groeit zowel bij naaldbomen als bij loofbomen.



Vera Declercq

